

enten strax eller i den nærmeste Fremtid skal ophæves, saa idetmindste en Hentydning til, at man anseer den for uhenfigtsmæssig, og at man gjerne vilde være af med den. I Forbindelse hermed har man sat den Frygt, at naar Regjeringen har den samme Anskuelse, den samme Betragtningssaaade af Sagen, saa vil den ikke finde sig foranlediget til at gjøre de Foranstaltninger til Væbningens indre Ordning, som der er stærk Trang til, og som man høilig ønsker derovre. Efter min Mening har dette Udtryk i Udvalgets Betænkning ikke den Betydning; jeg har ikke kunnet tiltræde det under denne Forudsætning. Jeg kan heller ikke troe, at det vil have den Følge, man frygter, men jeg troer, at denne Frygt er fremgaaet af den Forkjærlighed, der er tilstede for Millicen, idet nemlig denne samme Forkjærlighed har fremkaldt en Omfandtligheds Følelse, en Slags Engstlighed for Millicens Ophævelse. Jeg kan ikke troe, at noget af Udvalgets Medlemmer har villet lægge en skjult Betydning i dette Udtryk. Jeg troer ikke det er nødvendigt eller rigtigt at lægge en skjult Betydning i et Udvalgs Betænkning, thi hvis man vil være af med Bornholms Milice, kan man blot ligesom vedkjende sig denne Grundsætning, og man behøver ikke saaledes at seigpine den, ved ligesom at undbrage den al mulig Pleie, og derved at faae den til af sig selv at slygne hen. Jeg kan ikke troe, at det er rigtigt, og jeg kan heller ikke troe, at det er Meningen; thi det vilde være — om jeg saa maa sige — mindre ædelt at bruge en saadan Fremgangsmaaade. Jeg ønsker kun, at man vil vedkjende sig, om man vil have en bornholmsk Milice, eller om man ikke vil have den. Jeg troer, at Millicens Opretholdelse er hverken bedre eller slettere betrygget ved det foreliggende Lovudkast end tidligere; jeg troer, at Millicen skal have sin Betryggelse og Fasthed i sin egen Henfigtsmæssighed, og kan den ikke vise sig henfigtsmæssig, bør den ikke bestaae. Men jeg vil heller ikke, at man skal affjære Bornholms Milice fra Muligheden af at vise sig henfigtsmæssig, thi det har den ikke kunnet gjøre hidtil, da den har manglet de Betingelser, hvorigjennem den skulde komme til at blomstre og vise sine Kræfter og sin Henfigtsmæssighed. Men hvad

enten man nu vil gjøre det af med Bornholms Milice paa den ene eller den anden Maade, enten ved at lade den henslygne eller ved paa engang at slaae den ihjel, da betragter jeg det som uberettiget, som et Snigmord, om jeg saa maa sige, saalænge man ikke har gjort igjennem Administrationen et alvorligt Forsøg paa at pleie den, saa at den kan blive det, den burde være, jeg vil sige ikke alene for dens egen Skyld, men for at statuere et Exempel paa, hvorledes en Almuevæbning kan og bør være hertilands. Jeg troer, som sagt, at man bør fastholde Systemet og give Millicen en Organisationsplan; thi før man har gjort det, troer jeg det vil være mindre velbetænk at lægge Tønder til den Gjæring og det Røre, der allerede har viist sig paa Bornholm. Jeg troer, at man skal respectere den Følelse, der ligger til Grund for denne ældgamle Institution, saa meget mere som jeg troer, at man fra Statens Side ikke kan være saa meget interesseret deri, hvormod Bornholms Indvaanere ere meget interesserede deri, navnlig fordi de nære en saa stor nedarvet Forkjærlighed for denne Indretning. Jeg troer, at der i Dens Beliggenhed og andre Vilkaar ogsaa naturligt maa kunne betinges noget Undtagelsesviist i denne Indretning; det er heller ikke uden Exempel andre Steder — man kan sige, at det ikke er constitutionelt, og dog findes noget lignende i andre constitutionelle Stater. Jeg har under Forhandlingen i forrige Session gjort opmærksom paa, at man navnlig i Sverrig har en Milice eller Væbning paa Den Gothland. England, der ogsaa har en constitutionel Forfatning, har indrømmet flere Der særlige Privilegier; jeg kan saaledes nævne, at en engelsk Statistiker ved Navn Robert Chambers, der har skrevet om engelske Forhold, navnlig en Bog, betitlet: „Present state of the British empire“ har sagt, at: Berseh, Guernsey, Alderney og andre smaa Der, som i politisk Henseende høre til England, besidde forskjellige særlige Forretigheder. Ligeledes anføres Den Man, beliggende imellem England og Irland, som i Besiddelse af forskjellige Privilegier. Nu vil jeg rigtignok ikke paaftaae, at disse Privilegier angaae bemeldte Ders militaire Forfatning, men jeg troer dog, at Sligt er Tilfældet, og selv